

จับชีพจรโลจิสติกส์

การเปิดปิดกิจการโลจิสติกส์ (พฤษภาคม 2566)

ภาพรวมการเปิดปิดธุรกิจ

จำนวนนิติบุคคลสะสม*	40,964
จำนวน การเติบโต (YoY)	
เปิดกิจการใหม่ 368	▲ 11.9%
ปิดกิจการ 67	▲ 17.5%

* หมายเหตุ : ครอบคลุมประเทศไทย (TSIC)
หมวดการนิติบุคคลที่มีสินค้าทั้งหมด

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ธุรกิจที่นำเข้าตามอง (TSIC)

การขนส่งและขนถ่ายสินค้า รวมถึงคนโดยสาร (49323)	สัดส่วน* (45.9%)	การเติบโต (YoY) ▲ 3.0%
การขนส่งสินค้าอื่นๆ ทางถนน (49339)	(14.9%)	▲ 1.9%
ตัวแทนดำเนินพิธีการศุลกากร (52292)	(10.9%)	▲ 29.0%

* หมายเหตุ : สัดส่วนจากธุรกิจโลจิสติกส์เปิดใหม่ทั้งหมดในเดือน พ.ค. 2566

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ธุรกิจที่ต่างชาติเข้ามาลงทุนมากที่สุด (TSIC)

กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า (52291)	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน*
กิจกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก (52221)	624.79	(18.3%)
กิจกรรมการบริการต่างๆ สำหรับการขนส่งทางน้ำ (52229)	462.58	(13.5%)
กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า (52291)	903.76	(26.4%)

* หมายเหตุ : ข้อมูลเดือน พ.ค. 2566

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

- ธุรกิจโลจิสติกส์มีจำนวนนิติบุคคลรวม **40,964** ราย โดยเปิดกิจการใหม่ 368 ราย เพิ่มขึ้น 11.9% และปิดกิจการ 67 ราย เพิ่มขึ้น 17.5% เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน
- ธุรกิจโลจิสติกส์ที่นำเข้าตามอง คือ การขนส่งและขนถ่ายสินค้า รวมถึงคนโดยสาร ซึ่งเปิดกิจการใหม่ จำนวน 169 ราย คิดเป็น 45.9% ของกิจการเปิดใหม่ทั้งหมด เพิ่มขึ้น 17.0% เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยธุรกิจที่มีสัดส่วนการเปิดกิจการใหม่รองลงมา คือ การขนส่งสินค้าอื่นๆ ทางถนน และตัวแทนดำเนินพิธีการศุลกากร ตามลำดับ
- การลงทุนจากต่างประเทศในธุรกิจโลจิสติกส์ (พ.ค. 2566) มูลค่า 3,418.34 ล้านบาท คิดเป็น 19.53% ของการลงทุนในกลุ่มโลจิสติกส์ในประเทศไทย สัญชาติที่มีการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ จีน สิงคโปร์ ฮ่องกง ญี่ปุ่น และหมู่เกาะบริติชเวอร์จิ้น ตามลำดับ สำหรับธุรกิจที่ต่างชาติเข้ามาลงทุนมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า คิดเป็น 26.4% ของการลงทุนในกลุ่มโลจิสติกส์ในประเทศไทย

ประเด็นโอกาส

ส่งออกทุเรียนทางรถไฟ ทางเลือกการขนส่งในช่วงผลผลิตออกมาก

- ในเดือน เม.ย. 2566 ไทยส่งออกทุเรียนกว่า 350 ล้านตัน มูลค่ากว่า 48,583 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเติบโตกว่า 158% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยคู่ค้าที่นำเข้าทุเรียนไทยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จีน สิงคโปร์ ฮ่องกง ญี่ปุ่น (สัดส่วน 97.33%, เติบโต 161.2%) อ่อนดัน (สัดส่วน 1.80%, เติบโต 88.1%) และไต้หวัน (สัดส่วน 0.41%, เติบโต 37.6%)
- กันนี้ พบว่าการส่งออกทุเรียนไปจีนในเดือนนี้ มีการขนส่งทางรถไฟแบบควบคุมอุณหภูมิไปยังจีน ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย (ศก.2) ปริมาณมากถึง 2,262 ตัน มูลค่ากว่า 340 ล้านบาท

ที่มา: การรถไฟแห่งประเทศไทย / กรมการค้าภายใน / สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ช่วงการขนส่งทางรถไฟเป็นช่องทางการส่งออกทุเรียนและผลไม้ของไทยในช่วงผลผลิตออกมาก (เม.ย.-มิ.ย. 2566) มีแหล่งผลิตสำคัญอยู่ในภาคตะวันออก (วันทบูรี ระยอง และตราด)

- การส่งออกทางรถไฟจากไทยไปจีน เป็นอีกทางเลือกในการขนส่งช่วงที่ผลผลิตออกมาก ซึ่งช่วยบรรเทาปัญหาสินค้าติดค้างที่ด่านรถบรรทุก
- ดังนั้น ภาครัฐควรเร่งเสริมประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทย กั้งด้านเทคโนโลยี กฎระเบียบ รวมถึงการลดต้นทุนและระยะเวลาส่งออก เพื่อสนับสนุนการขนส่งสินค้าเกษตรและผลไม้ไปยังปลายทาง

สถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศเพื่อนบ้าน กับความท้าทายด้านการขนส่งสินค้าทางถนน

- เมียนมา** จากสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศที่มีมาอย่างต่อเนื่อง และล่าสุดจากเหตุการณ์ที่ก่อตั้งกำลังปกป้องประชาชน (PDF) ร่วมกับเคลื่อนยุทธ์ บุกพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษวังหลวงเมียวดี เมื่อช่วงปลายเดือน มี.ค. 2566 ที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อการขนส่งสินค้าทางถนนจากไทย บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา เกิดความล่าช้า ของการขนส่งด้วยสินค้า ซึ่งปัจจุบันล่าช้ากว่าเดิม 20% ทางถนนผ่านด่านพรอมแแม่สอด (บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา) ค่อนข้างมาก ให้กับการส่งออก ณ เดือน เม.ย. 2566 มีมูลค่ารวม 3,855.08 ล้านบาท ลดลงกว่า 26% เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตาก

- ด่านพรอมแแม่สอด (บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา) ถือเป็นด่านการส่งออกทางถนนที่สำคัญของไทย โดยจากสถิติในปี 2565 พบว่ามูลค่าการส่งออกทางถนนจากชายแดนไทยไปยังเมียนมา รวมทุกด่านการค้าจะมีมูลค่ารวม 129,074.04 ล้านบาท โดยมูลค่าส่งออกผ่านบริเวณด่านพรอมแแม่สอด (บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา) มูลค่ารวม 68,222.11 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนกว่า 52.86% โดยมีสินค้าสำคัญที่ส่งออกผ่านด่านการค้าดังกล่าว เช่น โพลีเมอร์ (3901) สีทอ (5208) และยาารักษาระดับสูง (3004) ฯลฯ
- สำหรับผู้ประกอบการไทยต้องงดงามตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อวางแผนการขนส่งสินค้าป้องกันการเกิดความล่าช้า

สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมได้ที่ Logistics+ Dashboard ผ่าน www.คิดค้า.com

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ กองนโยบายการสร้างความเข้มแข็งการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ โทร 0 2507 5857

ฉบับเดือนพฤษภาคม 2566

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

จับชี้พิจารณาโลจิสติกส์

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ ตามประเภทการขนส่ง (เมษายน 2566)

การขนส่งทางเรือ

มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	1,035,487.82
สัดส่วน	67.5%
การเติบโต (YoY)	▼ -7.4%

ตลาดสำคัญ	
	จีน ส่วนแบ่ง (21.8%) ▲ 19.4%
	ญี่ปุ่น (10.7%) ▼ -6.7%
	สหรัฐอเมริกา (9.9%) ▲ 3.7%

ด่านสำคัญ

ด่านศุลกากรมาบตาพุด (ศก.1)	ส่วนแบ่ง (11.1%) ▼ -6.6%
ด่านศุลกากรบ่อขี้น้ำ (ศก.2)	ส่วนแบ่ง (9.6%) ▼ -0.2%
ด่านศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง (ศก.3)	ส่วนแบ่ง (6.3%) ▼ -18.3%

สินค้าสำคัญ (พิกัดศุลกากร)

สินค้าสำคัญ (พิกัดศุลกากร)	
น้ำมันปาตอเรเลียมดับ (2709)	ส่วนแบ่ง (9.8%) ▼ -11.7%
ก๊าซปีโตรเลียม และก๊าซไฮโดรคาร์บอนอื่นๆ (2711)	ส่วนแบ่ง (3.7%) ▲ 35.6%
รถยนต์และยานยนต์อื่นๆ (8703)	ส่วนแบ่ง (3.6%) ▲ 35.6%

*ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

การขนส่งทางอากาศ

มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	332,673.66
สัดส่วน	21.7%
การเติบโต (YoY)	▼ -8.3%

ตลาดสำคัญ	
	สหรัฐอเมริกา ส่วนแบ่ง (21.8%) ▲ 8.9%
	จีน (10.7%) ▼ -6.7%
	ญี่ปุ่น (9.3%) ▲ 3.7%

ด่านสำคัญ

คลังสินค้า การบินไทย	ส่วนแบ่ง (52.8%) ▼ -10.8%
คลังฯ ดับเบลวิลล์/อีสเจ็คาร์โก้	ส่วนแบ่ง (26.0%) ▼ -0.9%
คลังฯ ดับเบลวิลล์/อีสเจ็คาร์โก้ (EXPRESS)	ส่วนแบ่ง (17.1%) ▼ -12.2%

สินค้าสำคัญ (พิกัดศุลกากร)

สินค้าสำคัญ (พิกัดศุลกากร)	
วงจรอิเล็กทรอนิกส์ (8542)	ส่วนแบ่ง (4.9%) ▲ -77.2%
อุปกรณ์สื่อสาร (8517)	ส่วนแบ่ง (3.2%) ▼ -60.5%
เครื่องคอมพิวเตอร์ (8471)	ส่วนแบ่ง (2.1%) ▼ -71.4%

*ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

การขนส่งทางถนน

มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	153,793.35
สัดส่วน	10.0%
การเติบโต (YoY)	▲ 9.5%

ตลาดสำคัญ	
	จีน ส่วนแบ่ง (31.3%) ▼ -17.4%
	มาเลเซีย (13.6%) ▼ -26.0%
	ลาว (12.9%) ▲ 9.1%

ด่านสำคัญ

ด่านศุลกากรสะเดา(ศก.4)	ส่วนแบ่ง (21.5%) ▼ -20.4%
ด่านศุลกากรมุกดาหาร (ศก.2)	ส่วนแบ่ง (15.6%) ▲ 141.1%
ด่านศุลกากรนครพนม (ศก.2)	ส่วนแบ่ง (11.8%) ▲ 476.6%

สินค้าสำคัญ (พิกัดศุลกากร)

สินค้าสำคัญ (พิกัดศุลกากร)	
ยางสั่งเคราะห์ (4002)	ส่วนแบ่ง (56.8%) ▲ 32.1%
ยางธรรมชาติ (4001)	ส่วนแบ่ง (22.3%) ▲ 8.2%
ผลไม้ อื่นๆ (0810)	ส่วนแบ่ง (18.7%) ▲ -

*ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

การขนส่งทางราง

มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	1,818.11
สัดส่วน	0.1%
การเติบโต (YoY)	▲ 43.9%

ตลาดสำคัญ*	
	จีน ส่วนแบ่ง (91.8%) ▲ 65.0%
	ญี่ปุ่น (2.0%) ▼ -46.3%
	เกาหลีใต้ (2.4%) ▼ -77.7%

*หมายเหตุ: ตลาดปลายทาง (Final Destination) รวมการค้าข้ามแดน/ผ่านแดน

ด่านศุลกากรปาดังเบซาร์ กางรถไฟ	ส่วนแบ่ง (98.5%) ▲ 64.2%
ด่านพรเมแดงรถไฟหน่องคาย	ส่วนแบ่ง (19.0%) ▲ 1093.2%
-	-

สินค้าสำคัญ (พิกัดศุลกากร)	
ยางสั่งเคราะห์ (4002)	ส่วนแบ่ง (56.8%) ▲ 32.1%
ยางธรรมชาติ (4001)	ส่วนแบ่ง (22.3%) ▲ 8.2%
ผลไม้ อื่นๆ (0810)	ส่วนแบ่ง (18.7%) ▲ -

*ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมได้ที่ Logistics+ Dashboard ผ่าน www.คิดค้า.com

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ กองนโยบายการสร้างความเข้มแข็งการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ โทร 0 2507 5857

Highlight ประเด็นสำคัญ

ทิศทางการขยายตัวของธุรกิจโลจิสติกส์

การเติบโตของการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ

- ในช่วง 8 ปีก่อน ก้าวโลกมีการเติบโตของการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพจากรูปแบบธุรกิจที่นำนวัตกรรมมาใช้พัฒนา เติบโตเป็นช่องทางการตลาด และสามารถสร้างผลประกอบการทางธุรกิจให้เติบโตอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด
- ในส่วนของธุรกิจสตาร์ทอัพด้านโลจิสติกส์ก้าวโลก มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยตั้งแต่ปี 2557 มีอัตราการเติบโตของลงทุนเฉลี่ยรวม 70% ต่อปี และเติบโตสูงที่สุดในปี 2564 ที่อัตรา 101.59% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า หรือมูลค่ารวม 25.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

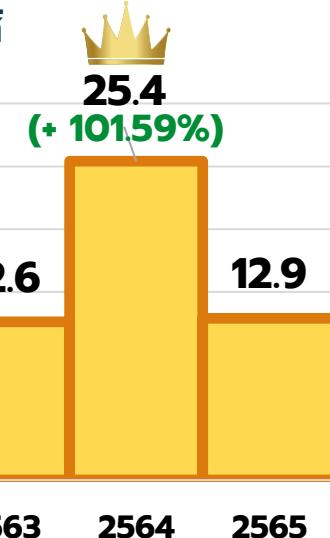
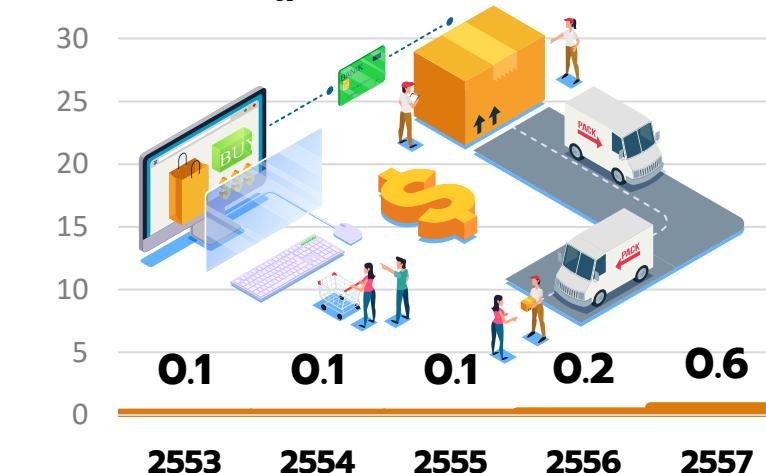
การลงทุนที่ชะลอตัวในธุรกิจสตาร์ทอัพ

- ในช่วงสัปดาห์ที่แล้ว ภาคธุรกิจสตาร์ทอัพด้านโลจิสติกส์ลดลงกว่า 49% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยมูลค่ารวมรวม 12.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (อัตราที่ใกล้เคียงกับปี 2562-2563)

- คาดว่าสาเหตุหลักของการลงทุนที่ชะลอตัวลง มาจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อชะลอภาวะเงินเฟ้อในหลายประเทศ และการชะลอตัวของการใช้จ่ายผ่านอีคอมเมิร์ซ (ภายหลังสถานการณ์โควิดระบาด)

พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

การระดมทุนของธุรกิจเกิดใหม่ของภาคบริการโลจิสติกส์

ที่มา: CB Insights โดย McKinsey & Company (Start-up funding in logistics: Adjusting to a new reality)

การลงทุนในหมวดธุรกิจสตาร์ทอัพโลจิสติกส์ ปี 2565

ชะลอตัวมากที่สุด 3 อันดับแรก

- ธุรกิจบริการคลังสินค้าครบวงจร (Distribution and Fulfillment) ↓ -90%
- (เกี่ยวข้องโดยตรงกับการอำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจอีคอมเมิร์ซ)
ธุรกิจการจัดส่งสินค้าขั้นต้นและขั้นกลาง (First-and Middle-mile Brokers) ↓ -70%
(จากโครงสร้างพื้นฐานไปยังศูนย์กระจายสินค้าขนาดใหญ่ และจากศูนย์กระจายสินค้าขนาดเล็ก ไปด้วยกัน)
- ธุรกิจแพลตฟอร์มเดลิเวอรี่ การขนส่งขั้นสุดท้าย (Digital Last-mile Platforms) ↓ -65%

เติบโตเพิ่มสูงขึ้น 3 อันดับแรก

- เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการคลังสินค้า (Digital Freight Forwarders) ↑ +319%
- ผู้รับจัดการขนส่งสินค้าแบบดิจิทัล (Digital Freight Forwarders) ↑ +206%
- เทคโนโลยีที่เชื่อมต่อภานุภาพ (Fleet Management and Telematics) ↑ +41%

รวมทั้งกลุ่มโลจิสติกส์เพื่อความยั่งยืน (เติบโต +12%) ตามความต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจตามกรอบ ESG (Environmental, Social, and Governance)

ที่มา: McKinsey¹/ StartupBlink²/ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมได้ที่ Logistics+ Dashboard ผ่าน www.คิดค้า.com

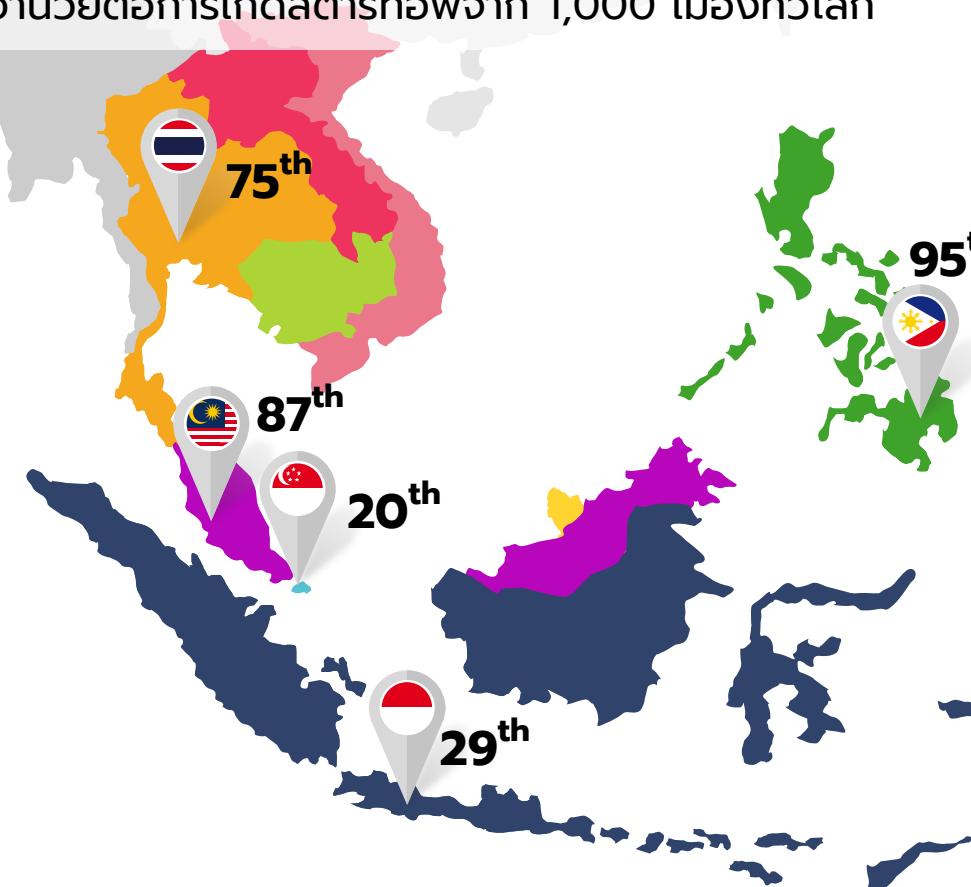
สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ กองนโยบายการสร้างความเข้มแข็งทางการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ โทร 0 2507 5857

Highlight ประเด็นสำคัญ

ทิศทางการขยายตัวของสตาร์ทอัปด้านโลจิสติกส์ (ต่อ)

เอเชียแปซิฟิกเป็นภูมิภาคเป้าหมายที่ดึงดูดนักลงทุน

- ระหว่างปี 2553 – 2565 สัดส่วนเงินลงทุนในกลุ่มสตาร์ทอัปในเอเชียแปซิฟิก คิดเป็น 24% ของเม็ดเงินลงทุน (Venture Capital) จากทั่วโลก และ 52% ของเม็ดเงินดังกล่าวเป็นการลงทุนในกลุ่มโลจิสติกส์
- บังกลาเทศต่างชาติมองว่าเอเชียแปซิฟิกโดยเฉพาะ **ประเทศไทย** ในด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ โดดเด่นมาก ด้วยอัตราการเติบโตของธุรกิจสตาร์ทอัป โดยอ้างอิงจากข้อมูล 'ดัชนีระบบเศรษฐกิจสตาร์ทอัปโลก ประจำปี 2566 (Global Startup Ecosystem Index 2023)' จัดทำโดย Startup Blink ซึ่งจัดอันดับสภាពัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อการเกิดสตาร์ทอัปจาก 1,000 เมืองทั่วโลก

เมืองในอาเซียนที่ติดอันดับ TOP 100

	20th สิงคโปร์
	(เด่นด้านเทคโนโลยีอาหาร)
	29th กรุงจาการتا
	(เด่นด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และค้าปลีก)
	74th กรุงเทพมหานคร
	(+25 อันดับ) (เด่นด้านการขนส่ง)
	87th กรุงกัวลาลัมเปอร์
	(เด่นด้านเทคโนโลยีด้านการค้า)
	95th กรุงมะนิลา
	(เด่นด้านเทคโนโลยีด้านการเงิน)

สตาร์ทอัปในไทยที่ได้รับความสนใจในด้านนวัตกรรมโลจิสติกส์ และการส่งเสริมพัฒนา

- สตาร์ทอัปในไทยที่ได้รับความสนใจในด้านนวัตกรรมโลจิสติกส์ 2 ราย** ได้แก่ **Flash Express** ด้านการให้บริการจัดส่งพัสดุ และ **LINE MAN Wongnai** แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ ด้านบริการครบทั้ง 3 ด้าน คือ ส่งอาหาร และสินค้า โดยทั้งคู่เป็นสตาร์ทอัประดับยูนิคอร์นที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ
- ในอนาคตสำหรับประเทศไทยเพื่อให้สตาร์ทอัปไทยโดยเฉพาะนวัตกรรมการให้บริการภาคโลจิสติกส์สามารถแข่งขัน และเติบโตได้ในระดับนานาชาติ **ภาครัฐควรเร่งส่งเสริมและพัฒนา** ทั้งในด้าน;

  - การสร้างระบบเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** ในการดำเนินการทางด้านนวัตกรรมโลจิสติกส์ 2 ราย ได้แก่ **Flash Express** ด้านการให้บริการจัดส่งพัสดุ และ **LINE MAN Wongnai** แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ ด้านบริการครบทั้ง 3 ด้าน คือ ส่งอาหาร และสินค้า โดยทั้งคู่เป็นสตาร์ทอัประดับยูนิคอร์นที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ
  - การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการที่มีนวัตกรรมเข้าถึงแหล่งเงินทุน** เพื่อพัฒนาต่อยอดธุรกิจได้
  - การจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของผู้ประกอบการสตาร์ทอัป** ในการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาระบบให้ได้ขึ้น สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก
  - การกำหนดนโยบายการกำกับดูแลและคุ้มครองนวัตกรรมของสตาร์ทอัปของไทย** เพื่อป้องกันการซึ่งส่วนแบ่งตลาดจากคู่แข่งได้

ที่มา: McKinsey/ StartupBlink/ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมได้ที่ Logistics+ Dashboard ผ่าน www.คิดค้า.com

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ กองนโยบายการสร้างความเข้มแข็งทางการค้า
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ โทร 0 2507 5857